

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „СИСТЕМАТИКА НА НЕСИЛИКАТИ“ ОД ПРОФ. Д-Р ТЕНА ШИЈАКОВА-ИВАНОВА ОД ФАКУЛТЕТОТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката со арх. бр.1702-88/14 од 26.3.2015 год., донесена на седницата на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки одржана на 19.3.2015 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Блажо Боев, Факултет за природни и технички науки - Штип;
- проф. д-р Владимир Берманец, Завод за минералогиија и петрографија, Природословно-математички факултет, Загреб,

за изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис за учебник со наслов „Систематика на несиликати“ од проф. д-р Тена Шијакова-Иванова, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот:

материјалот на ракописот „Систематика на несиликати“ од авторката Тена Шијакова-Иванова е потполно компатибилен со Наставниот план и содржините по истоимениот предмет, кој според студиската програма на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип се изучува како избран предмет на прв циклус студии, на студиската насока Геологија, во IV семестар, со фонд на часови 2+1+1 и се вреднува со 4 кредити. Ракописот е пишуван наменски и по определена програмска шема, концизно, јасно и доволно разбирливо за студентите.

Тој е наменет како основна литература во изучувањето на наставните содржини по горенаведениот предмет.

Податоци за обемот на ракописот:

Ракописот е напишан на македонски јазик, во B5 формат, фонт Arial, големината на букви кај насловите е 14, а на содржините 10. Обработени се сите 12 класи на несиликатни минерали, вклучувајќи ги главните групи и подгрупи. Ракописот изобилува со голем број на прекрасни рамномерно вметнати фотографии на минерали од Македонија и разни други локалитети. Прикажани се многу нови податоци за минералите кои се добиени со најновите истражувања и дадени во најпознатите дела кои се користат како учебници од областа на минералогиијата.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов:

Ваков тип на учебник од областа на минералогиијата на несиликати првпат се објавува во нашата земја и заради тоа постои реална потреба од негово објавување и го прави значаен не само за студентите и постдипломците на студиската програма Геологија, туку и за пошироката јавност.

Краток опис на содржината:

Приложениот материјал е структуриран во два дела. Во првиот дел можат да се добијат детални сознанија за значењето и историскиот развој на минералогиијата, создавањето на минералите, кристалографски и кристалохемиски карактеристики на минералите, физичките својства на минералите, номенклатурата на минералите, како и методите за одредување на минералите.

Во вториот дел е дадена класификацијата на несиликатните минерали. Таа е направена според структурната и хемиската сличност на минералите и е во согласност со препораките на Меѓународната минералозна асоцијација (ИМА) и нејзините комисији за номенклатура и систематизација. Детално се опишани голем број на минерали кои врз основа на дадените податоци ќе можат да се одредат со помош на современите методи. Обработени се сите 12 класи на несиликатни минерали (вклучувајќи ги главните групи и подгрупи):

1. Самородни елементи;
2. Сулфиди, селениди и телуриди;
3. Оксиди, вклучувајќи ги оксихидроксидите и хидроксидите;
4. Халогениди;
5. Карбонати;
6. Нитрати;
7. Јодати;
8. Борати;
9. Сулфати со оксисоли на Se, Te и Cr;
10. Фосфати и оксисоли на арсен и ванадиум;
11. Молибдати и волфрамати;
12. Органски минерали.

За секој од минералите се дадени следниве физичко-хемиски карактеристики: потекло на името, формула, кристална система, просторна група, димензии на елементарната ќелија, структура, боја, цепливост, прекршување, сјајност, тврдина, густина, оптичките својства, главни рефлексии, карактеристики по кои полесно ќе може да се препознае, постанок, минерална асоцијација, наоѓалишта и негова употреба. За поголем број од минералите се прикажани фотографии. За првпат овде се прифатени предлозите на Комисијата за Нови минерали и минерални имиња (CNMMN), имињата на минералите да се пишуваат на оригиналниот начин на пишување на имиња на личности, локалитети или др. според кои тие се именувани.

Учебникот претставува заокружен, целосно јасен и во детали образложен пишан материјал кој ја опфаќа материјата со која треба да се запознаат не само студентите на студиската програма Геологија и другите сродни дисциплини, туку и за сите други читатели кои покажуваат интерес за минералите или имаат каков било контакт со нив.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Ракописот „Систематика на несиликати“ содржи целосна научна, стручна и едукативна проблематика која успешно е систематизирана. Во учебникот целосно е заокружена материјата што ја изучува оваа дисциплина, овозможувајќи им на студентите и другите стручни лица или аматери кои се занимаваат со оваа проблематика во целост да поседуваат информации и знаења за неа. Текстот е подготвен според пропишаната Наставна програма и барањата кои се поставуваат пред студентите во рамките на овој предмет.

Сметаме дека учебникот ќе го развие истражувачкиот дух на студентите и ќе ги мотивира и понатаму да истражуваат во оваа област, а воедно и да ги надградат своите знаења. Како нов труд од ваков вид на Универзитетот и во државата, се очекува овој ракопис да предизвика голем интерес не само кај минералозите и геолозите, туку и кај сите други читатели кои на каков било начин се занимаваат со оваа проблематика.

Поради тоа, со задоволство му препорачуваме на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки да го прифати позитивно рецензирираниот ракопис од проф. д-р Тена Шијакова-Иванова како редовен учебник и да одобри негово издавање.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Блажо Боев, с.р.
Проф. д-р Владимир Берманец, с.р.